

Zpráva z mapování klimatu školy

Základní škola Brno, nám. Míru 3

V květnu a červnu roku 2025 probíhalo orientační mapování klimatu škol městské části Brno-střed, kterého se na jednotlivých školách zúčastnili pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, rodiče a také žáci od 4. třídy. Výzkum probíhal formou on-line anonymních dotazníků, které se zaměřovaly na různé aspekty klimatu školy, jako je například spokojenost s výukou, vztahy s učiteli či kolektivem spolužáků v případě žáků; profesní realizací, výukou či vztahy s kolegy v případě učitelů nebo podobou komunikace se školou v případě rodičů. Všechny oslovené skupiny respondentů se také vyjadřovaly k prostředí a zázemí školy.

Součástí dotazníků byly v jeho závěru i otevřené otázky, které se týkaly u pedagogických i nepedagogických pracovníků např. předností školy nebo návrhů na možné změny ve škole. U žáků byly otevřené otázky směřovány pouze na dvě oblasti: co na škole oceňují a co by naopak chtěli zlepšit. U rodičů pak byly tyto otázky zaměřeny např. na možné změny zázemí, vybavení či směřování výuky na škole a také na zhodnocení předností školy nebo na návrhy ke zlepšení činnosti školy. V této zprávě se sumarizování a hodnocení volných odpovědí nevěnujeme, protože ty slouží především samotné škole jako možná vodítka pro případné zlepšení její práce. U anonymních (nejen) volných odpovědí je také obecně předpokládáno, že se objeví více negativních názorů, mimo jiné proto, že spokojení respondenti většinou nemají potřebu vyjadřovat se k tomu, co podle nich funguje dobře.

Zpráva pro školu je strukturována do čtyř částí, které se věnují žákům, pedagogickým pracovníkům, provozním pracovníkům a rodičům. Výsledky výzkumu jsou do jisté míry orientační, protože z různých důvodů nemohly být počty respondentů v některých oblastech reprezentativní, tzn. při interpretaci výsledků je třeba brát v potaz míru návratnosti dotazníků (vzhledem ke způsobu distribuce dotazníků byla návratnost nejvyšší u žáků). Škola obdržela detailní přehled odpovědí na všechny otázky z dotazníků od všech respondentů.

Výsledková část

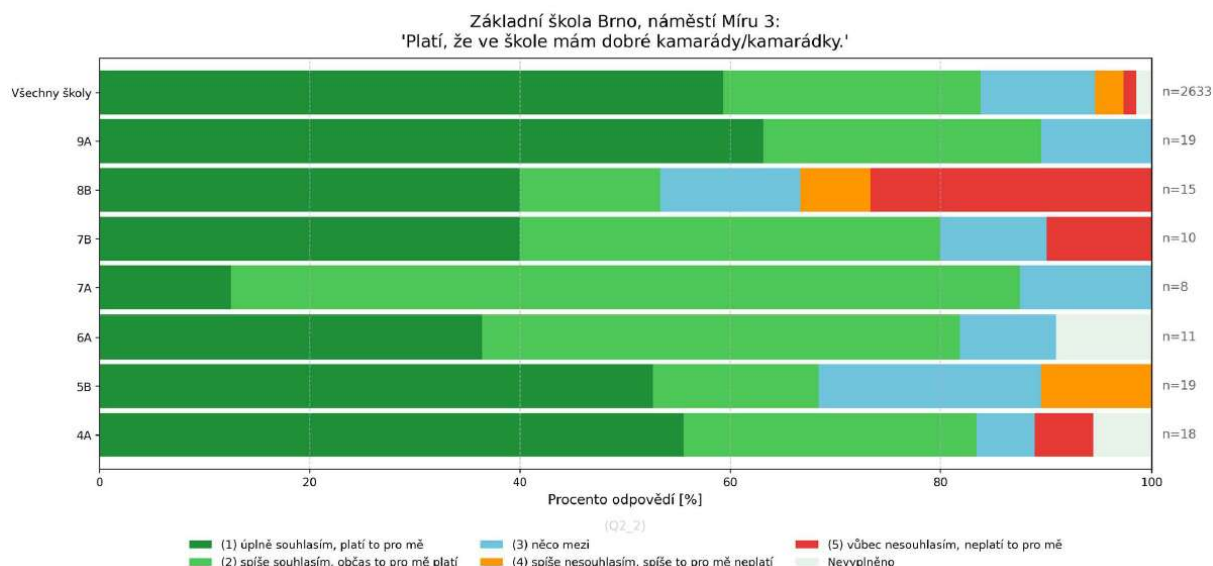
U žáků ZŠ činila čistá návratnost dotazníků 58 % a u jejich rodičů je hrubý odhad návratnosti 42 % (přesné počty rodičů nelze zjistit). Co se týče pedagogických pracovníků, tak na ZŠ jich odpovídalo 31, nepedagogičtí pracovníci školy pak odpovídali 3. Celkově byla návratnost u všech sledovaných skupin poměrně dobrá.

Žáci

Z výpovědí žáků vyplývá, že v oblasti vztahů ve třídách panuje vcelku spokojenost, žáci mají většinou dobré kamarády, byť v některých třídách žákům poněkud více vadí konflikty se spolužáky. Také důvěra k učitelům nebo povědomí o tom, na koho se žáci mají obracet, vyznívá spíše pozitivně, i když ve srovnání s ostatními školami je vnímání těchto aspektů klimatu

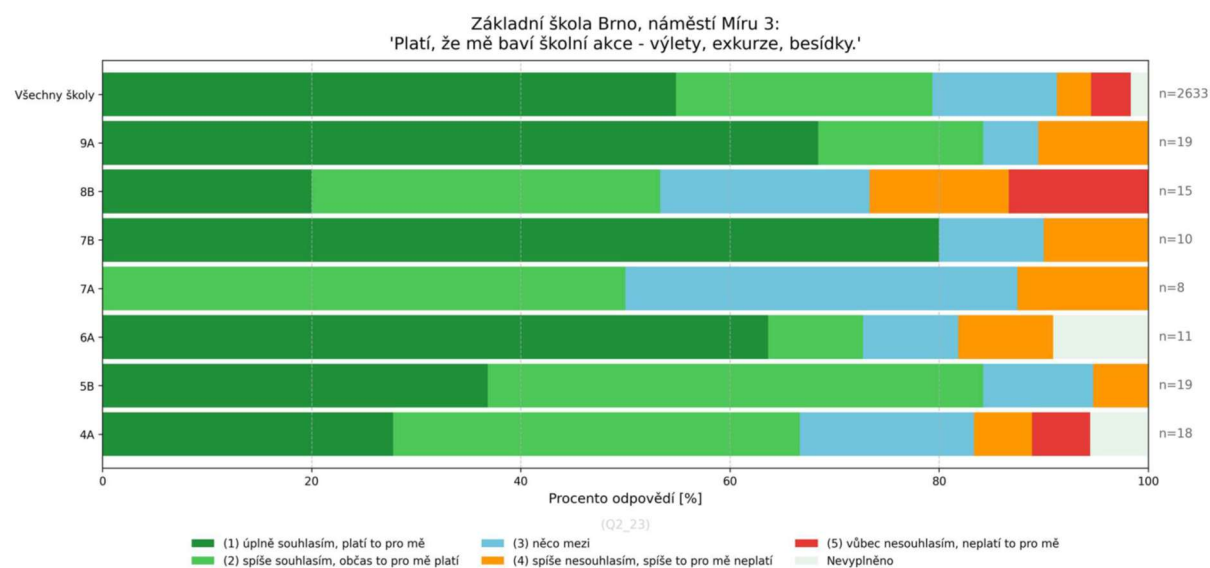
procentuálně nižší. Od pomyslného „průměru“ v odpovědích žáků školy se také u většiny položek liší odpovědi žáků 7.A, což může být dáno jednak menším počtem odpovídajících žáků, jednak situačními faktory (problematická komunikace některých členů pedagogického sboru ve sledovaném období).

Obr. 1: Ukázka výstupu odpovědí žáků

Žáci se v odpovědích shodují na tom, že dobře vědí, jak se mají ve škole chovat a rozumí pravidlům, ve škole se také cítí převážně bezpečně, s rostoucím věkem žáků ale poněkud klesá povědomí o tom, na koho se obrátit v případě nepříjemných událostí. Žákovské hodnocení náročnosti výuky je ve srovnání s ostatními školami poněkud vyšší a např. spravedlivost hodnocení žáci vnímají méně pozitivně a se stoupajícím věkem žáků tento aspekt klimatu opět jako obvykle klesá (výjimka opět 7.A).

Obr. 2: Ukázka výstupu odpovědí žáků

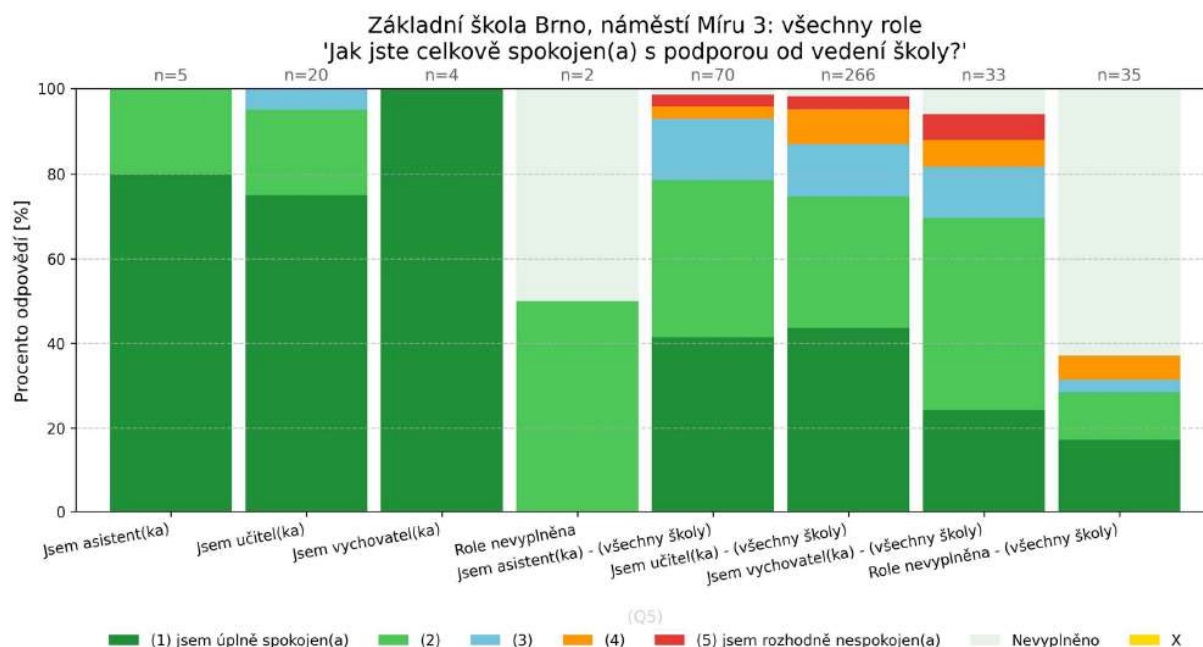
V oblasti identifikace se školou vyznely výsledky u žáků celkově pozitivně, Například školní akce baví velké množství žáků většiny tříd, obdobně vyznívá hodnocení prostředí školy. Typicky hůře hodnoceným aspektem klimatu jsou stejně jako na ostatních školách odpovědi, které se týkají školní jídelny, kde žáci sice relativně dobře hodnotí prostředí jídelny, ale poněkud hůře již to, zda jim jídlo chutná (k tomuto zjištění je třeba přistupovat s rezervou, školní stravování většinou nebude zcela v souladu s tím, co by žáci rádi jedli). Větší procento žáků by také rádo trávilo více času venku (altánek), což lze chápat jako přirozený požadavek za strany žáků, který se ale ne vždy setkává s nastavenou podobou vyučovacích hodin.

Pedagogičtí pracovníci

Práce na škole většinu pedagogických pracovníků naplňuje a jsou také velmi spokojeni s atmosférou školy. U některých respondentů se vyskytují výhrady k zázemí školy (kabinety apod.) či k prostorům pro pobyt venku. Na ZŠ nám. Míru je ve srovnání s průměrem ostatních škol výrazně pozitivněji vnímána podpora ze strany školního poradenského pracoviště. Obdobně vyznívají také výsledky v oblasti podpory ze strany vedení školy.

Na dobré úrovni je spokojenost pedagogických pracovníků s podporou profesního rozvoje a vcelku dobrá je i spokojenost s pracovními podmínkami, které jim umožňují udržovat rovnováhu mezi osobním a profesním životem. Pedagogickým pracovníkům se také dle jejich mínění daří motivovat žáky k aktivitě ve výuce či předcházet školnímu neúspěchu žáků. Většina pracovníků se také nesetkává s překážkami v komunikaci s rodiči žáků nebo překážkami spojenými se slabším rodinným zázemím žáků, což je mimo jiné spojeno s převahou žáků ze sociokulturně silného prostředí.

Obr. 3: Ukázka výstupu odpovědí pedagogických pracovníků

Provozní pracovníci

U nepedagogických pracovníků ZŠ nám. Míru vyznely výsledky dotazníkového šetření celkově pozitivně, byť ve srovnání s průměrem všech škol se menší výhrady objevily v oblasti

spokojenosti s vybavením pro práci nebo s budovou školy. Naopak spokojenost s odměnou za práci byla ze strany participujících respondentů vysoká.

Rodiče

Vyhodnocení odpovědi rodičů žáků základní školy vyznívá i ve srovnání s ostatními školami pozitivně: rodiče jsou srovnatelně, ale častěji více spokojeni s většinou aspektů klimatu školy, které hodnotili. Opět se ale objevují menší výhrady ke školnímu stravování, ale to může hlavně souviset s tím, jak o jídle referují děti svým rodičům.

Obr. 4: Ukázka výstupu odpovědí rodičů žáků ZŠ

